

Cirkulärnr: 1995:125
Diariernr: 1995/1838
Handläggare: Karl-Axel Johansson
Sektion/Enhet: Vård och Omsorg
Datum: 1995-06-20
Mottagare: Kommunstyrelsen
Invandrar- och flyktingfrågor
Rubrik: Ersättning till kommunerna för flyktingmottagandet
m. m.

Vård och Omsorg
Karl-Axel Johansson

1995-06-20

Kommunstyrelsen
Invandrar- och flyktingfrågor

Ersättning till kommunerna för flyktingmottagandet m. m.

I detta cirkulär behandlas följande frågor.

- 1. Regeringens förslag och riksdagens beslut om ändring i utbetalningsreglerna för den statliga ersättningen.**
- 2. Ändringar i lagen (SFS 1994:137) om mottagning av asylsökande m. fl. (LMA)**
- 3. Enkätundersökning om introduktionsersättning till flyktingar.**
- 4. AMS nyhetsbrev angående beredskapsarbete.**
- 5. Stoppa rasismen.**

1. Regeringens förslag och riksdagens beslut om ändring i utbetalningsreglerna för den statliga ersättningen.

Regeringen har i kompletteringspropositionen föreslagit vissa ändringar i utbetalningsreglerna för den statliga schablonersättningen. Förslaget innebär att utbetalningarna fördelas på fler tillfällen än idag och att ersättning också skall utgå för flyttningar som sker mellan 18 och 24 månader från det att flyktingen första gången mottogs i en kommun. En annan nyhet är att kommunerna i fortsättningen inte skall ansöka om schablonersättningen. Utbetalningarna skall baseras på den avisering av folkbokföringen, som Invandrarverket erhåller från Riksskatteverket.

Motiven för Regeringens förslag är att utbetalningarna bättre skall överensstämma med när kostnaderna för flyktingmottagandet uppstår i kommunerna och att ge inflyttningskommunerna bättre kompensation än för närvarande. Riksdagen har beslutat i enlighet med regeringens förslag. De nya reglerna tillämpas för flyktingar mottagna från och med den 1 januari 1996. Den närmare utformningen av förslaget redovisas i bifogade rapport från Arbetsmarknadsdepartementet "Översyn av utbetalningsregler för schablonersättningen enligt förordningen /1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagandet m. m." (Ds 1995:20).

För flyktingar mottagna före den 1 januari 1996 införs särskilda övergångsregler. Dessa innebär följande.

Den 1 januari 1996 upprättar Invandrarverket en förteckning över alla flyktingar mottagna före den 1 januari 1996 och för vilka kommunerna ännu inte erhållit hela schablonersättningen.

I mars 1996 görs en utbetalning till de kommuner, som enligt det nuvarande systemet är berättigade till ersättning.

Den 1 oktober 1996 görs en kontroll av vilka flyttningar som skett under tiden 1 januari - 1 oktober 1996. I november 1996 utbetalas ersättning till de kommuner, som enligt det nuvarande systemet då har rätt till ersättning.

För flyttningar som sker efter den 1 oktober 1996 görs en beräkning utifrån tidigare flyttningsmönster. Ersättning som dessa flyttningar ger upphov till samlas i en särskild pott, som därefter fördelas till inflyttningskommunerna i samband med överläggningarna mellan Regeringen och Kommunförbundet om 1997 års ersättningar. I bifogade rapport "Övergångsregler m.m. i samband med nya utbetalningsregler för utbetalning av schablonersättningen" lämnas ytterligare information om övergångsreglerna.

2. Ändringar i lagen (SFS 1994:137) om mottagning av asylsökande m. fl. (LMA)

Regeringen föreslår i proposition 1994/95:206 vissa ändringar i lagen om mottagande av asylsökande

Förslaget innebär att utlänningar som inte vistas på en förläggning skall få rätt till bistånd även under en månad från den dag de har beviljats uppehållstillstånd. På så sätt skapas enligt regeringen större likhet mellan utlänningar som vistas på en förläggning när de får uppehållstillstånd, och utlänningar som har eget boende i en kommun vad gäller planeringsförutsättningar och ansvarsfördelning mellan stat och kommun. Den föreslagna förändringen bedöms kunna underlätta arbetet och planeringen för den kommunala flyktingmottagningen samtidigt som den enskilde flyktingen får ett bättre mottagande i kommunen.

Utlänningar som vistas på förläggning har rätt till bistånd även efter det att de har beviljats permanent uppehållstillstånd om de inte anvisats eller kunnat utnyttja anvisad plats i en kommun. I propositionen föreslås att detta även skall gälla den som får ett tillfälligt uppehållstillstånd.

Vidare föreslås att lagen om mottagande av asylsökande m. fl. ändras så att det framgår att lagen inte gäller barn under 18 år som saknar uppehållstillstånd och som bor hos en vårdnadshavare som har uppehållstillstånd, såvida de inte bor på en förläggning. I propositionen anförs att enligt gällande regler måste barn som föds här i landet söka uppehållstillstånd, om de inte blir svenska medborgare vid födseln eller är medborgare i annat nordiskt land. Om lagen inte ändras kan enligt propositionen konsekvensen bli att alla barn som föds här i landet av utländska föräldrar har rätt till bistånd enligt lagen till dess barnet beviljats uppehållstillstånd, även om barnets föräldrar sedan lång tid tillbaka har varit bosatta här med gällande uppehållstillstånd och oavsett om föräldrarna tidigare vistats här som asylsökande eller inte. En sådan konsekvens av lagstiftningen har enligt propositionen aldrig varit avsedd.

Riksdagen har beslutat i enlighet med regeringens förslag.

I bilaga 3 återges de aktuella paragrafernas ändrade lydelse.

3. Enkätundersökning om introduktionsersättning till flyktingar.

Kommunförbundet har under våren 1995 genomfört en enkätundersökning i de c:a 50 kommuner, som 1:a kvartalet 1995 till SCB redovisat att de infört introduktionsersättning för flyktingar. Resultatet av undersökningen visar att det är tydliga skillnader i uppläggningsen och genomförandet av introduktionsersättningen. Det gäller också nivån på ersättningen. I bilaga 4 redovisas de huvudsakliga resultaten av undersökningen.

4. AMS nyhetsbrev angående beredskapsarbete för flyktingar.

I februari 1995 skickade AMS ut ett nyhetsbrev till arbetsförmedlingarna, där man konstaterade att schablonersättningen till kommunerna för flyktingmottagandet i princip var jämförbar med bidrag som nämns i förordningen (1987:411) om beredskapsarbete § 16. Enligt denna § 16 får bidrag till beredskapsarbete inte lämnas till den som för samma insats får bidrag med stöd av andra bestämmelser.

Kommunförbundet har i kontakterna med företrädare för Arbetsmarknadsdepartementet påpekat det orimliga i denna tolkning. Enskilda kommuner har också direkt till departementet framfört synpunkter med samma innebörd. Tjänstemän på den invandrapolitiska enheten på Arbetsmarknadsdepartementet delar uppfattningen att schablonersättningen för flyktingmottagandet inte är en sådan ersättning, som åberopas i AMS nyhetsbrev. Frågan bereds nu på Arbetsmarknadsdepartementet och vi återkommer med mer information så fort beredningen i departementet är slutförd.

5. Stoppa rasismen

Det pågår för närvarande en riksomfattande kampanj, som har som mål att motverka främlingsfientlighet och rasism. Svenska Kommunförbundet har genom förbundsdirektör Jan-Åke Björklund ställt sig bakom kampanjen. Kommunförbundet arbetar för närvarande med att samla material till tips och idéer om hur kommunerna kan engagera sig i kampanjen. Detta material kommer att redovisas i ett särskilt cirkulär.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Vård och Omsorg

Lennart Jonasson

Karl-Axel Johansson